

השוחרט פרק שני חולין

לו.

עין משפט נר מצוה

(א) [בכירות כג.], (ב) [לעיל כט: וע"פ, א] (ג) [ע"פ ע"ב, ד] פסחים כ. מנחות קכ. (ד) [דברים יב, ו] (ה) [ר"ש. רש"י, ו] (ו) [ויקרא ו, ח] [ג'ל' דמניח], (ז) [וע"פ מוס' בכורות כה. ד"ה ע"ג, ו] (ח) [פירש"י הוא כלי שרת שנולדו בו המנחה וע"פ כש"ל פי הערוך, ו] [מנחות ג, א].

תורה אור השלם

1. דן עם בבלאי יקום ויבאוי ויתנשא לא ישובב עד יאכל סוף וידם וקלים ששתה:
במדבר כג כד
2. מפל האבל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישותה בכל בלי יטמא: ויקרא יא לד
3. ובי יתן מים על זרע וקבל מן הקבל עליו טמא הוא קבל: ויקרא יא לח

הגהות הב"ח

(א) גמ' מיהו שור כלי' ואת אי' נמחק: (ב) תוס' ד"ה סלקא וכו' עקיבא כימ' ממיר ובחולש נמי: (ג) ד"ה לר"ה וכו' ד"ה דקיש לא מכשיר ויש לומר דנקט צריר של מנחות לפי שרגילים ליהדר שלא יע בהם מים משום חמץ הס"ד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

(א) ת"ח ס"ד אמנח וכו'. כמו קודם שנפלו דמנתן. כ"ג ע"פ בכורות דף טו ע"ב ודף ע"ה ע"א:

מוסף רש"י

ודם חללים ישתה. דס היזא מן החללים, כלומר לאת מיתה קרוי משקה. פרט לדם קילוח. שאינו לאחר מיתה, דהו דס הנפש ואינו קרוי משקה ואינו משמיר את הורעם (כדירות כב). ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף. הכל קרוי שחיטה (ע"פ ר"ש). אינה לשחיטה אלא בסוף. אין השחיטה קרויה שחיטה אלא כשפוס (שם) וכע"ז ב"ק ע"ב). צריר של מנחות. ישל של מנחות, מקום שלל נעט לשל שמן (פסחים ב). קלט מן הסולת שלל נעט בשמן ולא הוכשר ונעט בו שרף, מונין בו ראשון ורשון למקום שם את השני (מנחות קב).

הואיל ואסירי בגיזה ועזודה. דכתיב (ד' דכורות 77 טו): **פרט לדם קילוח.** ששמקח את הבהמה בתחלה הדם שותת בגיזה אחת או שמים ואח"כ הוא מקלח ואח"כ הוא משחיר והכי קיימא לן בכריתות דס היקו שהנפש יוצאה זו מטיפה המשחרת ואילן אזל דס קילוח לא הוי דס הנפש: **את הזרעים.** לינשא דקרא נקט וכי יותן מים על זרע (ויקרא א'): **ואפסיו.** בתחלת שחיטה: **על הדלעת.** זמלושה של תרומה: **רבי יוחיא אומר סולין.** לקמיה מפרש מאי תולין: **באו ונסמוך על דברי ר"ש.** שהוא מסייע את רבי חייה שאמר אין דם מכשיר והוא ליה רבי יחיד במקום שנים: **היכא דאיפיה לדם.** על הדלעת עד גמר שחיטה שלא נתקנה: **דמכשיר.** ליה שחיטה **אזל לכסוף.** וכשנתקנה קודם סימן שני עדיין לא היה קרוי דס שחיטה אלא דס מגפתו: **טנוי הדבר.** אי הוי הכשר אי לא: **לר"ש לא מכשיר.** לעולם ואינו מסייע את רבי חייה: **בנתקנה.** דפליגי ביה רבי ורבי חייה: **מיהו.** מסייע ליה לר"ש: **דצין למר וצין למר לא מכשיר:** לעולם **שחיטה.** עד שיבא אליהו ויודיענו ולא תני תנא תולין הדבר שגמרו מוכיח עליו: **לא אולגין ולא שורפין.** אם נתקנה קודם גמר שחיטה ואחר כך נעשה טומאה זורעים: **והכי קאמר כו' גירסא דלא לריכה היא:** לר"ה של מנחות. קורטי קמח הזכור וזמנתה ואין שמן נכנס לתוכו. לר"ה שלל נעט ודוגמתו זראש השנה (ד' טו): **היה קולו דק או עב או כרוד:** קיימא לן דחיבת הקדש מכשרת דמניח והכשרי' לרבות עלים ולבונה כדלקמן [ע"פ]: **מונין זו ראשון ושני.** כלומר אם נטמא מנמח לחמים או לא: **לאפסויה גופיה.** לימסר זכריליה: **אטו ריש לקיש.** דבעי לא ידע להאי קרא דהכשר על ידי מים הוא: **ריש לקיש.** צדקשים מיבעי ליה אי הויא חיצת הקדש כהכשר מים בחולין או לא. ומהדר גמרא לשנויי ורבי אלעזר נמי דפשיט ליה ניהליה מיתורא דקרא ויפשיטיה ניהליה: **לאו**

הקדש כאוכל הבא במים דמי או לא רבי אלעזר נמי מיתורי קראי קאמר מבדי כתיב **וכי יותן מים על זרע מכל האוכל אשר יאכל למה לי לאו**

הואיל ואסירי בגיזה ועזודה. דכתיב (ד' דכורות 77 טו): **פרט לדם קילוח.** ששמקח את הבהמה בתחלה הדם שותת בגיזה אחת או שמים ואח"כ הוא מקלח ואח"כ הוא משחיר והכי קיימא לן בכריתות דס היקו שהנפש יוצאה זו מטיפה המשחרת ואילן אזל דס קילוח לא הוי דס הנפש: **את הזרעים.** לינשא דקרא נקט וכי יותן מים על זרע (ויקרא א'): **ואפסיו.** בתחלת שחיטה: **על הדלעת.** זמלושה של תרומה: **רבי יוחיא אומר סולין.** לקמיה מפרש מאי תולין: **באו ונסמוך על דברי ר"ש.** שהוא מסייע את רבי חייה שאמר אין דם מכשיר והוא ליה רבי יחיד במקום שנים: **היכא דאיפיה לדם.** על הדלעת עד גמר שחיטה שלא נתקנה: **דמכשיר.** ליה שחיטה **אזל לכסוף.** וכשנתקנה קודם סימן שני עדיין לא היה קרוי דס שחיטה אלא דס מגפתו: **טנוי הדבר.** אי הוי הכשר אי לא: **לר"ש לא מכשיר.** לעולם ואינו מסייע את רבי חייה: **בנתקנה.** דפליגי ביה רבי ורבי חייה: **מיהו.** מסייע ליה לר"ש: **דצין למר וצין למר לא מכשיר:** לעולם **שחיטה.** עד שיבא אליהו ויודיענו ולא תני תנא תולין הדבר שגמרו מוכיח עליו: **לא אולגין ולא שורפין.** אם נתקנה קודם גמר שחיטה ואחר כך נעשה טומאה זורעים: **והכי קאמר כו' גירסא דלא לריכה היא:** לר"ה של מנחות. קורטי קמח הזכור וזמנתה ואין שמן נכנס לתוכו. לר"ה שלל נעט ודוגמתו זראש השנה (ד' טו): **היה קולו דק או עב או כרוד:** קיימא לן דחיבת הקדש מכשרת דמניח והכשרי' לרבות עלים ולבונה כדלקמן [ע"פ]: **מונין זו ראשון ושני.** כלומר אם נטמא מנמח לחמים או לא: **לאפסויה גופיה.** לימסר זכריליה: **אטו ריש לקיש.** דבעי לא ידע להאי קרא דהכשר על ידי מים הוא: **ריש לקיש.** צדקשים מיבעי ליה אי הויא חיצת הקדש כהכשר מים בחולין או לא. ומהדר גמרא לשנויי ורבי אלעזר נמי דפשיט ליה ניהליה מיתורא דקרא ויפשיטיה ניהליה: **לאו**

הקדש כאוכל הבא במים דמי או לא רבי אלעזר נמי מיתורי קראי קאמר מבדי כתיב **וכי יותן מים על זרע מכל האוכל אשר יאכל למה לי לאו**

הואיל ואסירי בגיזה ועזודה. דכתיב (ד' דכורות 77 טו): **פרט לדם קילוח.** ששמקח את הבהמה בתחלה הדם שותת בגיזה אחת או שמים ואח"כ הוא מקלח ואח"כ הוא משחיר והכי קיימא לן בכריתות דס היקו שהנפש יוצאה זו מטיפה המשחרת ואילן אזל דס קילוח לא הוי דס הנפש: **את הזרעים.** לינשא דקרא נקט וכי יותן מים על זרע (ויקרא א'): **ואפסיו.** בתחלת שחיטה: **על הדלעת.** זמלושה של תרומה: **רבי יוחיא אומר סולין.** לקמיה מפרש מאי תולין: **באו ונסמוך על דברי ר"ש.** שהוא מסייע את רבי חייה שאמר אין דם מכשיר והוא ליה רבי יחיד במקום שנים: **היכא דאיפיה לדם.** על הדלעת עד גמר שחיטה שלא נתקנה: **דמכשיר.** ליה שחיטה **אזל לכסוף.** וכשנתקנה קודם סימן שני עדיין לא היה קרוי דס שחיטה אלא דס מגפתו: **טנוי הדבר.** אי הוי הכשר אי לא: **לר"ש לא מכשיר.** לעולם ואינו מסייע את רבי חייה: **בנתקנה.** דפליגי ביה רבי ורבי חייה: **מיהו.** מסייע ליה לר"ש: **דצין למר וצין למר לא מכשיר:** לעולם **שחיטה.** עד שיבא אליהו ויודיענו ולא תני תנא תולין הדבר שגמרו מוכיח עליו: **לא אולגין ולא שורפין.** אם נתקנה קודם גמר שחיטה ואחר כך נעשה טומאה זורעים: **והכי קאמר כו' גירסא דלא לריכה היא:** לר"ה של מנחות. קורטי קמח הזכור וזמנתה ואין שמן נכנס לתוכו. לר"ה שלל נעט ודוגמתו זראש השנה (ד' טו): **היה קולו דק או עב או כרוד:** קיימא לן דחיבת הקדש מכשרת דמניח והכשרי' לרבות עלים ולבונה כדלקמן [ע"פ]: **מונין זו ראשון ושני.** כלומר אם נטמא מנמח לחמים או לא: **לאפסויה גופיה.** לימסר זכריליה: **אטו ריש לקיש.** דבעי לא ידע להאי קרא דהכשר על ידי מים הוא: **ריש לקיש.** צדקשים מיבעי ליה אי הויא חיצת הקדש כהכשר מים בחולין או לא. ומהדר גמרא לשנויי ורבי אלעזר נמי דפשיט ליה ניהליה מיתורא דקרא ויפשיטיה ניהליה: **לאו**

הקדש כאוכל הבא במים דמי או לא רבי אלעזר נמי מיתורי קראי קאמר מבדי כתיב **וכי יותן מים על זרע מכל האוכל אשר יאכל למה לי לאו**

הואיל ואסירי בגיזה ועזודה כו'. תימה **הא גיזה עלמה שריא כשעצר וגזו דתוצה ולא תגזו קאמר** **דמתן צפרק הלוקח בהמה** (בכורות כה). **שער צבור בעל מוס שגשר** **והניחו צחלון ואח"כ שטמו עקביא צן מהללאל ממיר** (ב) **וצתלוש נמי** **פליגי כדמוכח התם צקוף פירקין** (ד' טו). **ואפילו רצנן דלסרי מפרש** **התם צגמרא גיזה משום דלמא** **אתי ללשהויי אזל מדאורייתא שרי** **א"כ אפילו דס שינא ממייס קודם** **שחיטת הרוז למה יאסר וכל שכן** **אחר שחיטה דלזו שרי אפילו לגזו** **כדמשמע צפ"צ דכורות (ד' טו):** **וי"ל דס"ד למיסר דס משום דרשינן** **בשר ולא חלצו והוא היזין דהוה** **דרשינן ולא דס ולא דמי לגיזה דשריא** **לגיזה מתוצה נפקא דמשמע תוצה** **ולא תגזו אזל כאן ואכלת בשר כתיב** **משמע בשר יו ולא חלצו דס ולאסור** **אף בהגאה אחא אע"ג דאין הדרשה** **מיוצטת על דס כמו על חלצו דשרי** **זכריליה מ"מ דס נמי זכר זכריליה הוא** **והא דלא מיימי הכל בשר ולא חלצו** **רישא דמילתא נקט אי נמי הכי פירושו** **הואיל ואסירי בגיזה ועזודה ואפי'** **לענין מלקות כמו קודם שנפסלו** **(א) כדתנן (בכורות ד' טו): הגזוז** **והעוזד סופג את הארבעים וכיון** **דהחמירה תורה כל כך ראו לדרוש** **נמי בשר ולא דס וכן משמע צפ"ק** **דכורות (ד' טו): דלאסור חלצו דבעי למידק** **מנייה דחלצו חולין שרי מדאכטרין** **לאסור חלצו צפסולי המוקדשין מנשר** **ולא חלצו: וד"ה חללים ישתה** **פרט דם קילוח. פירש הקונטרס** **דדס חללים משמע שהיא נעשית חלל** **ממנו ודס קילוח אין הנפש יוצאה זו** **אלא מטיפה המשחרת ואילן שהוא** **אחר הקילוח וקשה בכריתות (ד' טו):** **משמע דלמ"ד מטיפה המשחרת ואילן** **לא אתא למעוטי דס הקילוח והכי** **אימא התם צפרק דס שחיטה (ג"ו טו)** **אימא רביא דס הקזה שהנשמה** **יוצאה זו רבי יוחנן אמר כל זמן** **שמקלח וריש לקיש אמר מטיפה** **הקזה שהנשמה יוצאה זו כ"ז שמקלח** **יאל דס התמלית מפני שהוא שותת** **מאי לאו אפילו ראשון ואחרון לא** **למעוטי טיפה המשחרת ואי לר"ל** **למעוטי דס קילוח קאמי לעולם תקשי** **ליה צרייתא אלא לכ"ע דס קילוח** **נשמה יוצאה זו ודס הקזה בתחלה יוצא**

הקדש כאוכל הבא במים דמי או לא רבי אלעזר נמי מיתורי קראי קאמר מבדי כתיב **וכי יותן מים על זרע מכל האוכל אשר יאכל למה לי לאו**

שחור ואח"כ יוצא אדום הכל בלא קילוח ולצקוף מקלח ואחר הקילוח מתמעט ושומת ויורד בצמון וכל זמן שמקלח דקאמר ר' יוחנן היינו **אמצעי ולריש לקיש הוי דס שהנשמה יוצאה זו משכלה המשחיר ומתחיל להאדים אע"ג שעדיין אינו מקלח והשתא פריך לריש לקיש** **מזרייתא דקתני יאל דס התמלית מפני שהוא שותת וה"ו שותת ומשני לא למעוטי דס המשחיר והכא לגבי הכשר זרעים לכך אינו** **מכשיר משום דדס חללים כתיב ולא מיקרי דס חלל אלא אותו שיואל אחר מיתה שנעשה כבר חלל פרט לדם קילוח שאינו לאחר מיתה** **וכן פירש צקונטרס בכריתות (ד' טו):** **ודם שחיטה הוי איפכא דלא תשיב דס שחיטה אלא דס שהנשמה יוצאה זו אזל לאחר מיתה** **אינו קרוי דס כדאמר צפ"ק דפסחים (ד' טו):** **והרי דס התמלית שנשפך כמים ואינו מכשיר א"ל הנח לדם התמלית דאפילו בחולין נמי** **לא מכשיר דאמר קרא כי הדם הוא הנפש דס שהנפש יוצאה זו קרוי דס וכו': צרי"ד של מנחות מונין בו' פירש צקונטרס קורטי** **קמח הזכורין צמנחה ואין שמן נכנס לתוכו וא"ת ו' ויטרף כלי לענין הכשר כליה הוכשר כולו כמו שמנרף לענין טומאה מדכתיב קף** **אחת יו דרשינן ע' עשה הכתוב לכל מה שבצק אחת דמנחה וכללת בכלי שרת כדמוכח צפרק קמח דמנחות (ד' טו):** **דאמר רבי יוחנן כללה** **זר כשרה חוץ לחומת העזרה פסולה ומפרש טעמא דכיון דקדושת כלי היא נהי דכהונה לא בעי פנים מיהא בעיא ועוד דלא שייך** **חיבת הקדש אלא היכא שנתקדש בכלי שרת כדמוכח צריש המנחות והנפסים (סס סא):** **דקאמר ע"ס כל כמה דלא משפי להו צגזריין לא** **מתכשירי ולבונה נמי כל כמה דלא מקדש בכלי לא מתכשרא והא דאמר בההיא פירקא (ק: ט):** **גזי פרה דמיטמא אע"ג דכל העומד לשרוף כשרוף וגם** **דמי והויא כעפרא משום דחיבת הקדש משויא ליה אוכל והתם ליכא קדוש כלי שאני פרה הואיל ועשו זה שחיטה והואה כעין קרבן וגם** **משום חומרא דפרה החמירו שיהני זה חיבת הקדש וי"ל דמייירי הכא בשלל נתן עדיין שמן צמנחה בתחלה כשהסולת ו צביטה וכמ"ד** **ט מדת יבש נתקדשה והויא מנחה קדושה בלא שמן או צמנחת חוטא או צמנחת קנאות דליכא שמן ונתקדש הסולת בכלי ולא נתן בו מים** **כלל ומיהו לשון צריר משמע מקמתה למה ומקמתה יבשה וה"ה דהוה מני למיבעי בצשר קדש שלל צא צמים דדס קדשים לא מכשיר (א):**

קד א מיי פ"ח מהל **מעלה ה"ט:**
קח ב ג ד מיי פ"ח מהל **טומאת אולגין ה"ג:**
קו ה מיי פ"ח מהל **אבות הטומאה ה"ג** **ופ"צ ה"ג ועין בכ"מ:**
קז ו מיי פ"ח מהל **טומאת אולגין ה"א:**

שיטה מקובצת

אן צריר של מנחות. ג"ב בערך צרד פי' פסולת הסלת כמו סוכין וכיוצא בו: פ' פרט לדם קילוח דהכי משמע דס שהוא נעשה חלל ממנו הוא דהוי משקה פרט לדם קילוח המקיז את הבהמה: ג' וינחו בתחלת שחיטה: ד' על הדלעת של תרומה: ה' ר' אחיאי אמר תולין: ו' קורטי קמח הזכור במנחה ג"ב נ"א במחבת: ז' כלומר אם נטמא מטמא אחרי' או לא אבל בעצם ולבונה פשיטא דאין מוניס. כך מצאתי בקצת פירושי כתיבת יד: ח' פשטה ה"ה: ט' כתיב משמע בשר תאכל ולא חלב דם: י' ואת ויצרף כלי לענין הכשר: י"א מרחיב כף אחת דררשי' עשה:

קח א מיי פ"ח מהל'
טומאת
הלי':
קח ב מיי שם פ"י הלכה
טו:
ק"ג מיי שם הלכה ז':
ק"ד מיי פ"ו מהל'
אסורי מנח הלכה
ז':

שיטה מקובצת

אל ומכל האוכל אתא לאורוי בטומאת מת ואע"ג: [ט] ביציאות שבת משום גורה שמא יבצרו בקופות: [ז] דלענין איתסורי באכילה מנינין: [ח] ושני מדאורייתא לשרוף עליה תרומה או קדש אחר שנגע ביה הסיד ומח"ד ופרכי מכלל דהא דפישטא ליה וכו': [ט] שהן דכן שאין מיטמאין. ג"כ בקצת פירושים כ"י שאינם מטמאין וכו': [ו] לענין קלקי וחבקי: [ז] בשחיטה מרבין לא פריך דאמר דם מכשר מהכשר דם חשוב מכשר מים כיון שהכל משקה: [ח] וי"ל דהכי פריך כיון דמדאורייתא לא אשכחנא: [ט] ויפירש משקין ודכן דעלמא כמו בפ' האומר בקדושת דמשני מאי בגוריה: [י] ואין לומר דלשמואל נפקי הלוחש ומחוכרין מחד קרא מדנקט והעבירה בגור וי"ל דע"י וי"ל כו. הכשר הוכשר דע"כ ל"פ בריש העור והרובט אלא בישר ד' להכשר אבל בישר שומר להכשר כ"י מודו והיינו מחוכרין: [יא] תימה מנלן דאתא לרבות עצים וכו' וכן וא"ת משקה בית המטבחיים אמאי ניב ע"י תוס' ובח"ס דף לג ע"ב:

רבינו גרשום

א"ל רב יוסף לאבי אמינא לי אנא מר שמעון ואמרת לי עשאוהו כהכשר מים דרבנן אמר לך ר' זירא כו. כלומר ר' זירא הביא לך ראייה מהבשר לגת ואמרת ליה עשאוהו כהכשר מים מדרבנן: א"ל אטו ריש לקיש לתלות קא מיבעיא ליה. כלומר אטו מיבעיא ליה לר' שמעון בן לקיש אי מוכשר מדרבנן דאם נטמא דלא אוכלין ליה שורפין: כי קא מבייא ליה לשרוף. דאי נטמא ונגע בו קדש שדינו לשרוף: ואלא דאיתכשר במשקי בית מטבחיא. כלומר באותן מים שמדיחין אותו בעורה: והאמר ר' יוסי משקי בית מטבחיא כו' כלומר גזרו (על הכל) טומאה במשקה בית מטבחיא כבודיה אלו הן משקה בית מטבחיא דהם והמים: אלא דאיתכשר בחיבת הקדש. לומר מהא מפיך ליה [דחיבת הקדש] מדאורייתא והבשר אשר יגע בכל

חד במת וחד בשרץ וצריכי. וה"ה דהוה מני למימר חד צנזלה וחד בשרץ וצריכי דצנזלה חמירה משרץ לענין משא ושרץ חמור מנצלה דשיעורו כבעדשה אבל ק"ק צמת דמטמא טומאת ז' מנח לן דעמי הכשר כיון דאיכא לאוקמי אידך קרא צנזלה ואומר הר"י דכיון דתרווייהו בשרץ כתיבי איכא לאוקמי בשם אינו ענין לכל הטומאות וא"ת גילף מת ושרץ מהדדי בגזירה שזה דצגד ועור דליפין צפ' צמה אשה (שבת 77 סד.) לענין קילקי וזמק וי"ל דלא ילפינן מצגד ועור אלא לענין צגד דחשוב צגד צוה כמו זה אבל לענין הכשר לא שייך למילף בגזירה שזה וזכ"ק דפסחים (ד' טו.) מיימי עוד קרא שלישי וכל משקה אשר ישמה בכל כלי יטמא ומאי יטמא הכשר ומפרש חד צתלושין וחד צתלושין וצריכי ואין צריך למת ושרץ לכל חד וחד תרי קראי משום תלושין ומחוכרין דכיון דגלי קרא צמד דאין חילוק בין תלושין למחוכרין ה"ה צאיך: וא"א אשמעינן במת בו'. לא היה צריך לזכירתה זו דקראי בשרץ כתיבי אלא אורחא דגמרא לפרש כאלו חד צמת צהדי כיון שמואל אשמה לריכותא צתרוייהו: **מתירב** רב יוסף רבי שמעון אומר הוכשרו בשחיטה. ו' מדרבנן לא פריך דאמרי דם מכשר מהכשר דם חשוב כהכשר מים ויין שהכל משקה וא"ת אם כן מאי פריך מהבשר לגת הא התם גמי הוה טעמא כאלו הוכשר ציין כדמפרש צפ"ק דשבת (דף יז.) שמה יצטרנו צקופות מווספות וי"ל דהכי [ט] קאמר כיון דמדאורייתא לא אשכחנא הכשר צנזל משקה צבוצר לגת דאילו לאיצוד ולא חשיב משקה לא הוה לכו לרבנן למגור שמה יצטרנו כו' אבל אם אשכחנא מדאורייתא הכשר צנזל משקה צשום מוקס ניחא: **א"ר** שאין מבשרין. מהו מני למימר דאיתכשר צמים מחוכרין וטעמא דרבי יוסי צ"ר חנינא דלמר משקי צי מטבחיא אין משקין משום דהוה תלושין וקסבר דתלושין לא מכשרי מדאורייתא דר"ש כל משקה אשר ישמה בכל כלי יטמא כמ"ד צפ"ק דפסחים (דף טו.) יטמא ממש וליכא אלא חד קרא צהכשר ומסביר ליה לאוקמא צמחוכרין טפי מצתלושין ובעורה אוקמי אדאורייתא: **ובי** תימא תרגמא אדם והא משקי קאמר. עיקר דיוקא [ל] [לאן] מדקתני משקי ציו"ד דמנח לן דלמא כתיבא משקה צה"א אלא אדכן סמין דמשמע לשון רבים וגבי מחט שנמצאת צצשר צסוף פ"ק דפסחים (דף כ.) [ט] נמי לא צעי לשנויי תרגמא אדם משום דהך פירכא אבל התם לעיל (טו.) צההוא פירקא משני תרגמא אדם ולא חייש אהך יוסף [ט] ומפרש משקין דעלמא כמו צפרק האומר צקדושין (דף סד.) דלמר מאי צוגרות צוגרות דעלמא: **ועדיין** משקה שופח עליה. פירש הקונטרס ונפול מן העור

לאו למעוטי חיצם הקדש. דלא הוה כהכשר מים ממש: וכי יותן מים על זרע ונפל מנצלתם עליו וגו' (ויקרא יא) משתעי צשרלים ואשמעינן דלא מטמא אוכל אלא צהכשר ומכל האוכל [שם] אתא אילתאויי צטומאת מת ואע"ג דצפרשת צשרים כתיב אם אינו ענין להם תנהו ענין לטומאת מת: ואפי' למינני **ציה** ראשון ושני. דהא מתני' צחולין אוקימנא צשמעתין קמייתא [ז] וצחולין ליכא משום אפסולי גופה לאיתסורי צאכילה: והא לאו אוכל הנא צמים הוא. ואפ"ה מניין והוא הדין לחיבת הקדש צקדשים: **מדרבנן**. ולא שרפינן עלה תרומה וקדשים אם נגעו צה: **שמאי** אומר הוכשר. דאע"ג דלא ניחא ליה צנשקה היוצא מהס דהא לאיצוד אזלי גזרינן לה צזיאות שבת (שבת 77 ק.) [ט] שמה יצטרנו צקופות מווספות: **הא** לאו אוכל הנא צמים הוא. דהא צהאי משקה ליה ניחא ליה: **א"ל** רב יוסף לאבי אמינא לך אנא. לעיל למיפשת צציא דריש לקיש ולאותציה לר' אלעזר מהוכשרו צשחיתה: ואמרם לי. דהאי הוכשר מדרבנן הוא: ואמר לך ר' זירא. מהבוצר לגת ושנית ליה נמי מדרבנן: לריש לקיש נמי. למימני ציה ראשון ושני מיהא מדרבנן: לתלות קמיציעיא ליה. אי תלינן אי לא תלינן פשיטא ליה לריש לקיש דלענין איתסורי צאכילה מנינא ציה ראשון ושני מיהא מדרבנן: כי קמיציעיא ליה לשרוף. אי מנינא ציה ראשון ושני מדאורייתא לשרוף ותרומה או קדש אחר שנגע צה: ופרכין מלל. דהא פשיטא ליה לריש לקיש לענין אפסולי גופיה דהוה הכשר מדאורייתא ושרפינן ליה וצנוגע צו הוא דמסקא ליה: והצשר אשר יגע. צקדשים כתיב: צמשקי צי מטבחיא. צמים שרולו צהן הצשר צצית המטבחיים בעורה: לא דיין שהן דכן. [ט] שאין מטמאין כדלמרנין צפסחים [טו.] גצי עדותו של יוסי צן דרבי יוסי צ"ר חנינא דלמר אין משקין: אדם. משום דלמרן דאין נשפך צמים: של זבחי שלמים משום תרמי מילי נקט זבחי שלמים חדא דקרא צשלמים קאי ועוד דכיון צצשר שלמים ועורן לצעלים טרח צהו להיות פין ומעצין צנהר סמוך לשחיטתן שיהו נוחין להפשיט כדלמרנין צפרק משילין פירות (צ"ה דף ז.) משקין ושוחטין את הצזיתות ואמרנין התם דלורח ארעא לאשקויי משום סירכא ומפול מן העור לצשר: והצשר כל טהור וגו' [ויקרא יז] והאי והצשר יתירא הוא דהא רישיה דקרא צצשר משתעי: לצבות עיים ולצונה. לקבל טומאת אוכלין: **הנא** נמי. כל קדשים שלא הוכשרו כגון לריד של מנחות. אלמא חיבת הקדש דאורייתא ושרפינן עליה וקמיציעיא ליה לריש לקיש: מאי

א) ע"ז לט: שבת טו.
ז.) [לעיל לג.] פסחים
ט.) [דף כ.] ודף כב:
א) פסחים טו. כ.) [ד] [שם
כ.) [ט] פסחים כד: לה.
זכאים לד. מ"ז. ו) [לעיל
ג.] [ז] [וע"ע מוס' שבת
ז: ד"ה ור"ל] (ט) ר"מ,
ט) [וע"ע מוס' ד"ה לא
דין, ו] [ז"ל צ"ח] (ט) ז"ל
ט) ומי,

תורה אור השלם

1. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באשר ישרף והבשר כל טהור יאכל באשר: ויקרא ז יט 2. לא תאכלצו על הארץ תשפכונו במים: דברים יב כד

מוסף רש"י

הבוצר לגת. לדרק צנת ולעשות מהן יין (ע"ז טז) הבוצר ענבים לדרק צנת. דאילו הבוצר לעימוקין צנשקה היוצא מהס אין מנשיירא ללא ניחא ליה (שבת 77 טו.) הוכשר. לענין טומאה צנשקה המלך הוהיל ולכן הן עומדין ניחא ליה צמאי דנפיק מייסו (ע"ז טט) הוכשרו ציין המלך מהן על גביהו דאע"ג דאילו לאיצוד לארץ ששמת מן הקלים, גזירה שמה יצטרנו צקופות מווספות כדמפרש לקמיה (שבת טט.) לרם קדשים שאינו מבשרי. אם נפל על הרעס (ע"ז ג.) הוה דם הנשפך צמים. הו כמים ומכשר (טט) דם חולין שאין חשין לקבלו צכלי מכשרי. דאיתקש למים, אבל דם קדשים מתקבל צכלי וע"ז ממש למנח אשית נשפך לאיצוד כמים, אינו מכשר דלא איתקש למים (פסחים טו.) והבשר כל טהור יאכל צשר וגו' [ויקרא ז] וי"ז יתירה לרבות עצים ולבונה. של קדש לטומאה, וקאי אלעיל והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל והבשר (פסחים ז.) דחיבת הקדש מצטמן לשחיטה אוכלא ואע"ג דלאו צני אכילה המעריכה מקבלים טומאה מדרבנן היא משום חיבת הקדש, דקרא אשכחנא בעלמא, דהא עיים צעלמא לא מקבל טומאה (מנחות כ.) [ובכ"ז].

דמשכא: טופח עליה. ונפול מן העור לצשר: והצשר כל טהור וגו' [ויקרא יז] והאי והצשר יתירא הוא דהא רישיה דקרא צצשר משתעי: לצבות עיים ולצונה. לקבל טומאת אוכלין: **הנא** נמי. כל קדשים שלא הוכשרו כגון לריד של מנחות. אלמא חיבת הקדש דאורייתא ושרפינן עליה וקמיציעיא ליה לריש לקיש: מאי

לצשר וקשיא לפירושו דאם כן הוה תלושין ושמאל סבר צפ"ק דפסחים (דף טו.) דתלושין לא מכשרי דהא דריש יטמא יטמא ממש וליכא אלא חד קרא צהכשר ואין לומר דלשמואל נפקי תלושין ומחוכרין מחד קרא [ט] דלא משמע הכי מדנקט והעבירה צנהר וי"ל דע"י העור הצשר הוכשרה דע"כ לא פליגי צריש העור והרובט (לקמן ק"ח:) אלא [ט] כשיש יד להכשר אבל ציש שומר להכשר כ"ע מודו דהיינו מחוכרין דצשעת דיבוקן צבור הוה מחוכרין: **והבשר** רבבות עצים ולבונה. י"ל תימה מנח לן דאתא לרבות עיים ולצונה דלמא לצשר דוקא אחי דמהני ליה צמת הקדש ולא צעי הכשר: **עצים** ולבונה בני אכילה נינהו א"א חבת הקדש בו'. וא"ת ומשקי צית המטבחיים אמאי דכן כגון [ט] ושמן לתכשרי צצמת הקדש להיות אוכל כמו ע"ז ולצונה וי"ל דצמת הקדש מהני מוהבשר לשווי אוכל מידי דמיי לאוכל כגון עיים ולצונה שהוא דצר עז וקשה כעין אוכל אכל לשווי משקה אוכל מוהבשר לא מהניא חבת הקדש: כי

